

Zondag 22 december 2024

Vierde zondag van de Advent.

Thema: Dat er licht mag zijn.

Eerste lezing: Micha 5, 1-4a

Tweede lezing: gedicht van Nel Benschop, Advent

Derde lezing: Lucas 1, 39-45

Overweging

Ik stond afgelopen week bij de fietsenstalling van het station in Den Dolder. Daar is een kleine gedenkplek ingericht voor een jongen, die een week of drie geleden daar voor de trein is gesprongen. Hij was volgens mij pas 15. En ik dacht eraan, dat zijn ouders ook komende week Kerstmis hebben, vieren (?) of de dagen maar snel voorbij laten gaan. Er kwam nog iemand aanlopen. Een vrouw van in de vijftig. Ik vroeg of ze de jongen kende.

“Nee, maar mijn kinderen wel. Wat hebben ze er een mooi plekje van gemaakt, hè” , zei ze.

“Ja, dat vind ik ook.”

Er lagen roosjes in een krans om de naam van de jongen, die met kiezelsteentjes gevormd was.

“Erg hè, zo jong als hij was” vervolgde de vrouw.

“Ja. Ook voor zijn ouders”.

En we spraken er ook over hoeveel ellende door de media onze huiskamers binnenkwam tegenwoordig. We deelden de ervaring, dat we soms de TV maar uit deden, omdat het wel eens teveel werd. Zoals toen allerlei beelden kwamen van de leeglopende gevangenen in Syrië.

“En dan te bedenken, dat er ook allerlei jongeren van 15-16 jaar dood gaan door oorlogsgeweld”, zei de vrouw.

We stonden een tijdlang zwijgend naast elkaar daar bij dat gedenkplekje en ik voelde de zwaarte in mijn hart en dacht eraan, dat ik vandaag hier vóór u zou staan en hoe ik - in Gods naam- iets van advent zou kunnen ervaren.

Toe liepen we samen weg om ieder weer verder te gaan met ons leven.

“ Wat was het eigenlijk fijn om hier even samen te zijn “ zei ze bij het weggaan. “Ja, dat vond ik ook.”

En toen ik weg liep, dacht ik er aan dat het best fijn was, dat we er even samen hadden gestaan en niet alleen.

Een klein lichtpuntje in de duistere wereld van dat moment.

We hebben zojuist de vierde adventskaars aangestoken. En de adventkrans staat nu veel meer in het licht dan op de eerste zondag van de advent.

We begonnen met één kaarsje, dat nog maar een vaag schijnsel gaf aan de groene krans. Het licht begon klein en kreeg de afgelopen weken de kans om uit te groeien tot één groot licht.

Ditzelfde licht - van klein naar groot- komt terug in de eerste lezing en in het Evangelie van vandaag.

De profeet Micha geeft in zijn Heils verhaal aan, dat iemand gaat komen. Niet vanuit Jerusalem, de grote stad, maar vanuit het kleine Bethlehem. Het plaatsje waar ook de kleine herdersjongen David vandaan kwam en koning werd. Nu spreekt Micha opnieuw van een klein kind, dat zelfs nog in de moederschoot zit.

In de tijd van Micha, de achtste eeuw vóór Christus, is er veel sociaal onrecht begaan door rijken en veel trouweloosheid. Micha probeert de mensen hoop te geven. Probeert hen ervan te overtuigen, dat er altijd nog lichtpuntjes zijn. “Al voelen jullie je verlaten”, zegt hij, “God keert zich nóóit van de mensen af.”

En hij spreekt van iemand, die zal komen, de macht in handen zal nemen en voor vrede zal zorgen tot aan de uiteinden van de aarde. En heel belangrijk is het feit dat Micha verwijst naar het feit dat deze gezondene eerst nog gebaard moet worden.

Ditzelfde wordt verteld in het Evangelie. De Verlosser is op komst, maar Elisabeth herkende de Heer al in de vrucht in Maria's schoot, wanneer zij zegt: “Waar heb ik het aan te danken, dat de moeder van mijn Heer bij mij komt?”

Is het niet eigenaardig om in zo iets kleins een teken van Gods redding te zien?

Elisabeth moet nog drie maanden wachten totdat zij zelf gaat bevallen van haar kind en Maria moet nog zes maanden wachten voordat zij moeder wordt. Daarna zal het nog jaren duren voordat hun kinderen zo groot zijn, dat ze iets kunnen betekenen voor hun volk. Er kan nog zoveel tussendoor gebeuren. Er kan nog zoveel mis gaan totdat die tijd aanbreekt, dat de kinderen van Elisabeth en Maria in het openbare leven kunnen treden..... Wat is dat voor een geloof?

Het is misschien te begrijpen als we ervan uitgaan, dat geloof iets te maken heeft met vertrouwen. Erop vertrouwen, dat Gods toekomst er niet in één keer is, maar er met de geboorte van Jezus wel al in potentie is, namelijk als groeikracht, als kiemkracht, als een ongeborn kind dat na de geboorte tijd nodig heeft om tot volwassenen te worden.

Gods Rijk is als een ongeborn kind, als een twijgje of zaadje, dat tot rijkdom komt, als het de tijd ervoor heeft.

De weg van God is de weg van dingen, die groeien en daardóór beklijven, de weg van liefde, de weg van geduld. Gods Rijk is er niet zomaar van de ene op de andere dag. En als we zo naar de betekenis van de komst van Jezus kijken, dan kan er op deze wijze ruimte komen om hele kleine lichtpuntjes te zien. Die misschien heel summier beginnen, maar voorzichtig uitgerold kunnen worden.

Een voorbeeld hiervan is de Stichting 'Lichtpuntjes van Mariahoeve', een wijk in Den Haag. Dit goed lopend buurthuis is na een grote explosie in de wijk (waarbij veel doden vielen en mensen gewond raakten), meteen ingesprongen. Ze zetten hun deuren wagenwijd open voor buurtbewoners en slachtoffers. De vrijwilligers van het buurthuis probeerden hen een plek te geven, waar ze even konden schuilen, maar zetten zich ook in voor directe opvang, maaltijden, kleding en een luisterend oor voor wie behoefte had aan een gesprek.

Nog een voorbeeld van een lichtpuntje in moeilijke omstandigheden: In Libanon is een Christelijke gemeenschap ergens afgelegen boven in de bergen. Deze gemeenschap werd een tijd geleden ineens geconfronteerd met een enorme toestroom van gevluchte moslims. Hierover konden we lezen in het dagblad Trouw.

Hoewel er eerst aarzelingen waren hoe zich op te stellen, heeft deze christelijke gemeenschap toch besloten de handen uit de mouwen te steken en de groep moslims in hun gemeenschap op te nemen.

Voorlopig in ieder geval. Ze bieden onderdak en proberen te zorgen voor alle andere voorzieningen, die nodig zijn. Hun redenering is: het had ook óns kunnen gebeuren, dat wij onze huizen hadden moeten verlaten en in die situatie zouden we óók blij zijn wanneer anderen ons op zouden vangen.

Deze christelijke gemeenschap, ver weg in de bergen van Libanon zorgt voor een lichtpunt in het onzekere bestaan van de moslimgemeenschap.

Maar ook dichterbij huis kunnen we lichtpuntjes zien. Zo zijn we als geloofsgemeenschap blij, dat we in de zomer met steun van MENS De Bilt en veel van onze vrijwilligers een koffiekamer hebben opgezet in onze pastorie. Elke woensdag ochtend is hier iedereen uit de buurt welkom tussen 10 en 12 voor koffie en een praatje. Een klein lichtpuntje in de buurt, dat hopelijk tot een groot lichtpunt zal uitgroeien. Afgelopen woensdag was het een extra bijzondere koffie ochtend, omdat we onze kerk op deze doordeweekse dag open hadden gemaakt zodat iedereen naar onze nieuwe kerststal kon komen kijken. We willen dat zeker volgend jaar herhalen.

Hoe kunnen wij samen de kerstdagen in gaan? Hoe kunnen we, zonder overrompeld te worden door al het negatieve wat op ons afkomt, toch het kerstfeest gaan vieren?

Misschien kunnen we proberen om vooral hoop te blijven houden op een wereld van gerechtigheid, liefde en vrede. Misschien kunnen we proberen om te blijven geloven, dat we niet verloren gaan, maar ons gedragen weten. Te geloven, dat de Eeuwige onder ons wil zijn. 'Midden onder ons', zoals we zongen tijdens het openingslied.

En wanneer we allemaal proberen af en toe een lichtpuntje te zijn voor mensen om ons heen, dan zou dat de duisternis in onze harten en in de harten van anderen kunnen verdrijven.

Wanneer onze leiders meer proberen lichtpunten te zijn voor de mensen om hen heen en voor de mensen voor wie zij verantwoordelijkheid dragen, dan zou de wereld misschien rechtvaardiger zijn en vrede meer wijd verbreid zijn.

'Dat er licht mag zijn' staat er boven onze kerkdeur. Ik wens ons toe voor de kerstdagen, dat er licht mag zijn in onze harten en meer vrede in onze wereld.

En ik wil graag eindigen met een gedicht.

Kerstmis 2024

Tijd van spanning
Hoe te dragen
In dees' donkre dagen
Waar is licht?
Maar
Zoals sterren mensen melden
Dat geen nacht te donker is
Zal een kind ons komen redden
Dat het Licht der wereld is.

Janine Noten

Referenties:

Stichting Lichtpuntjes van Mariahoeve. Journaal 21 december 2024

Tijdschrift voor verkondiging 2003, Vierde zondag van de advent. Marian Wisse.

Trouw, 9 oktober 2024: Hans Jaap Melissen: In Libanon vangt een christelijk dorp welgezinde gevluchte Moslims op.